

INVESTIGACIÓN

CAMPANYA VALENCIANA “HORITZONTS PERDUTS VS. CELS FOSCOS”

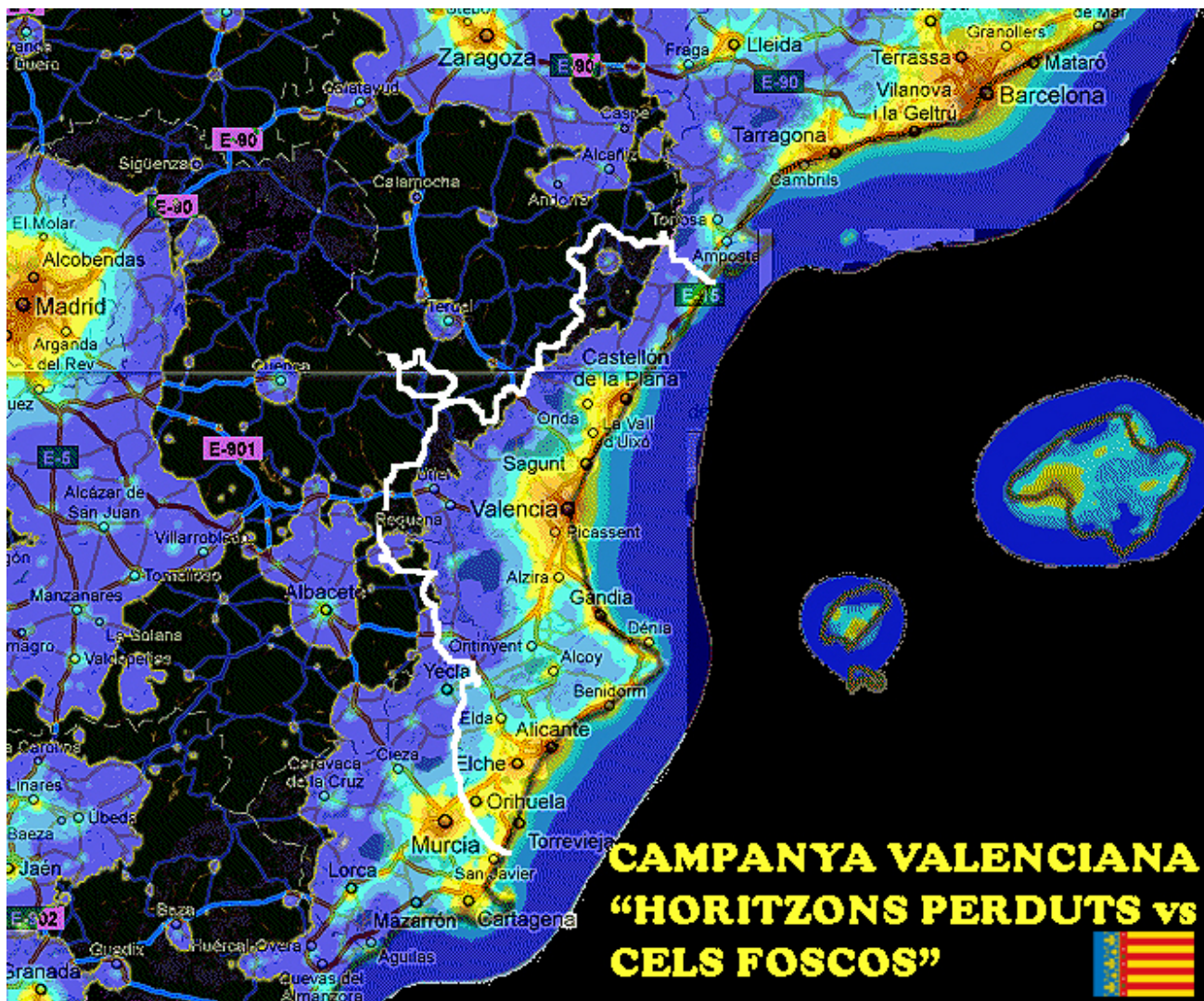
Joan Manuel Bullón

La contaminació lumínica és llum emesa per l'ésser humà de manera artificial i destorbant la foscor nocturna. És una de les conseqüències associades no només a un malbaratament de l'energia, cal assenyalar que, al no haver una correcta prevenció a l'hora d'instal·lar l'enllumenat urbà tant públic com privat, ignorant l'absència de l'aplicació de normativa existent fonamentada en el Reial Decret 1890/2008

Joan Manuel Bullón i Lahuerta. Membre directiu de l'Associació Professional d'Agents Mediambientals de la Comunitat Valenciana i l'Associació Cel Fosc contra la Contaminació Lumínica.

La contaminació lumínica és llum emesa per l'ésser humà de manera artificial i destorbant la foscor nocturna. És una de les conseqüències associades no només a un malbaratament de l'energia, cal assenyalar que, al no haver una correcta prevenció a l'hora d'instal·lar l'enllumenat urbà tant públic com privat, ignorant l'absència de l'aplicació de normativa existent fonamentada en el Reial Decret 1890/2008 (*Reglament d'eficiència energètica en instal·lacions d'enllumenat exterior*, del govern d'Espanya) es fomenta un assetjament al medi natural nocturn, als seus animals i plantes i per tant a la salut humana, produint-se alhora una inharmonia nocturna prop del desordre arquitectònic impropri de les ciutats civilitzades. Aquest Decret contempla entre altres l'orientació de les lluminàries cap a terra i una classificació de les zones de protecció contra la contaminació lumínica. A més a més, l'elaboració d'una auditoria energètica per cada municipi ens duria a una eficiència energètica afavorint l'estalvi energètic i un enllumenat més en sintonia amb el plaer del descans nocturn allà on ens trobem, sense trencar l'equilibri de les poblacions amb la foscor natural que els hauria d'envoltar. Tanmateix, tot i tenir una normativa bàsica, aquesta és ignorada reiteradament per la major part dels ajuntaments i això fa que l'alteració de l'ambient nocturn estiga desbordat. Encetem en Huygens una secció dedicada a les nostres muntanyes i l'afecció nocturna que pateixen per la intrusió i l'assetjament lumínic que contribueix de manera decidida al calfament planetari. Mostrarem en cada capítol a manera de fitxa una imatge obtinguda des d'un lloc de sondeig, sovint muntanyenc per

tal d'afavorir la captació de tot l'horitzó on indicarem amb números d'identificació els principals focus d'emissió contaminants a la fotografia, posant-lo en contrast amb la visió zenital del cel aparentment més fosc amb la Via Làctia o Camí de Sant Jaume. Cal per banda de les autoritats mediambientals alçar ACTA al respecte; en aquest cas, el contingut de cada fitxa arriba a ser el complement més proper de com estan hui en dia les nostres muntanyes amb una inspecció directa per seguir l'evolució en el demà de la situació, alertant de la intromissió lumínica i de com alterem el medi ambient, no només de dia, també de nit i així donar a conèixer l'abast i les conseqüències d'un inadequat enllumenat tractant de crear consciència per a descontaminar el cel nocturn des de les altures de mira que brinden els paratges naturals de muntanya, tal com vaig

exposar a l'anterior número de Huygens número 131 sobre la campanya a nivell estatal on podreu extraure més informació i de com col·laborar-hi si ho desitgeu.

Cada comunitat autònoma hauria de tindre la seua **“Xarxa de Seguiment i Avaluació de la Contaminació Lumínica”** i així anar valorant durant el temps com anem contaminant el cel, no només amb els aerosols, també amb la llum emesa i malament adreçada cap a l'espai, la qual cosa fa que ens arribe la llum d'altres grans ciutats com Madrid, Saragossa o Barcelona. Tanmateix, anem fent la nostra pròpia xarxa des de les O.N.G.s astronòmiques i mediambientals mentre que l'administracions autonòmiques no s'involucren.

“HORITZONS PERDUTS VERSUS CELS FOSCOS”

TOSSAL DE LA CLOTXA (CASINOS)

Altitud: 598 m. Latitud: 39°43'25" N.

Longitud: 0°46'12" O.

Vista panoràmica de tot el cel i l'horitzó respectiu des del tossal de La Clotxa en el repetidor de ràdio, des d'on s'obté una magnífica vista de la comarca del Camp de Túria i Els Serrans, a meitat de camí del Villar del Arzobispo i Casinos. En aquest tossal de La Clotxa, l'Associació Valenciana d'Astronomia tenia idea allà per l'any 1986

la conforma un terreny erm de pinedes de pi blanc (*Pinus halepensis*) amb representació de rebrots de coscolls, argelagues i tota mena de plantes dels pisos bioclimàtics entre el termo i el mesomediterrani a les zones muntanyoses, a més de les planures de camps de conreu majoritàriament de secà. A l'oest trobem el Parc Natural de Sot de Xera i al sud el Parc Natural del Túria des de Pedralba fins València.

Nº	ÀREA METROPOLITANA	HABITANTS	DIRECCIÓ	DISTÀNCIA
1	VILLAR DEL ARZOBISPO	3.000	283° - O	5 Km
2	LOSA DEL OBISPO	500	250° - SO	9,1 Km
3	VENACLOIG (PEDANIA DE CHULILLA)	10	219° - SSO	8,06 Km
4	REQUENA	20.510	227,26° - SSO	38,7 Km
5	YECLA (MÚRCIA)	34.092	193,67° - S	128 Km
6	ÀREA METROPOLITANA D'ALACANT-ELX	760.431	178,38° - S	161 Km
7	GANDIA-LA SAFOR	78.543	149,16° -SE	98 Km
8	ÀREA METROPOLITANA DE VALÈNCIA	1.774.350	133° - SE	45 Km
9	SAGUNT-CAMP DE MORVEDRE	64.439	96,18° - E	42,68 Km
10	CASTELLÓ/LA VALL D'UIXÓ	309.420	64,18° - NE	67,8 Km

d'instal·lar el seu observatori astronòmic, tot va quedar en un no-res, ja que tretze anys després va fer el Centre Astronòmic de l'Alt Túria a Aras de los Olmos, tot fugint de la contaminació lumínica que ja generaven les grans ciutats com València i Castelló. És un fet que en 33 anys, la Clotxa ha patit l'assetjament de la contaminació lumínica, no només de València o Castelló, llocs com Manises amb el seu aeroport o poblacions com Benaguasil, Llíria i Villar del Arzobispo, així com la gravera de Casinos, l'autovia de la Pobla de Vallbona a València, emeten tanta llum que fan inviable un observatori astronòmic a La Clotxa, malgrat la seua visió sencera de l'horitzó i tindre un valor de 21,3 mag/arcseg² al zènit. La zona de La Clotxa

DADES DE LA IL·LUSTRACIÓ DE LA FOTO GENERAL DEL CEL:

22 de juny de 2018 a les 2:40 hores T.U. Càmera Canon 6D a través d'un objectiu ull de peix de 8 mm diafragmat a F/8. Exposició de 30 segons a 25.600 ISO.

► **Obtenció de fotografies i dades per Joan Manuel Bullon amb la col·laboració d'Adrián Carrera i Raúl Herrero.**